

# Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 44

Olsztyn, Piątek 22 lutego 1946 r.

Rok II

## Nareszcie

Minister spraw zagranicznych W. Brytanii oświadczył wczoraj z trybuny Izby Gmin, że »korpus Andersa powinien być rozwiązany«.

Na podobne oficjalne oświadczenie ze strony brytyjskiej czekaliśmy b. długo. Dobrze — że zostało w końcu złożone. Przyczyni się to niewątpliwie do rozjaśnienia tych cieni, które ostatnio gromadziły się w stosunkach polsko-brytyjskich.

Oświadczenie ministra brytyjskiego jest niewątpliwym osiągnięciem konsekwentnej polityki zagranicznej Rządu Jedności Narodowej, popartej zwartą opinią całego Narodu.

Polityka nasza w odniesieniu do oddziałów polskich Andersa sprowadza się do dwóch zasadniczych tez: odbudowa Polski wymaga, aby nie marnował się poza granicami Rzplitej twórczy, pożyteczny dla kraju element polski, oraz — po zakończeniu wojny nie ma żadnych powodów, aby gdziekolwiek zagranicą istniały polskie formacje wojskowe, w żadnym zaś razie nie mogą one być wyłączone spod suwerennej dyspozycji Rządu Polskiego.

Oświadczenie min. Bevina nie pozostanie zapewne bez skutków praktycznych. Chodziłoby jednak o to, aby nastąpiły one — jak najszybciej. Nawet przysłowiowa polska cierpliwość może się bowiem wyczerpać.

A tego napewno nie mogą sobie życzyć ani w Londynie, ani w Warszawie w interesie życzliwej współpracy polsko-brytyjskiej. Wl. M

## Korpus Andersa winien być rozwiązany

### Oświadczenie min. Bevina w Izbie Gmin

Londyn 22.2 (PAP). Na zakończenie dwudniowej debaty w Izbie Gmin w sprawie polityki zagranicznej W.-Brytanii przemawiał min. Bevin, który między innymi powiedział:

Stosunek między W.-Brytanią a Zw. Radzieckim nie uważa za złe. Są wprawdzie pewne rozbieżności, lecz tym większa jest możliwość porozu-

mienia. O żadnym poważniejszym konflikcie między tymi mocarstwami nie może być mowy, bo i nie ma ku temu powodów. 20-letni traktat ze Zw. Radzieckim może być przedłużony na dalszych lat 50.

Obrady Rady Bezpieczeństwa miały wyniki dodatnie. Przyjazn ze Zw. Radzieckim, pomimo tarć podczas obrad,

nie tylko nie osłabła, lecz została wzmocniona.

Omawiając sprawę Zagłębia Ruhr'y min. Bevin zaznaczył, że powinno ono być umiędzynarodowione i administrowane przez państwa zainteresowane, ponieważ połowa niemieckiego sztabu generalnego — to są potentaci Zagłębia.

Włochy wiele zrobiły dla swego przyszłego losu, lecz min. Bevina niepokoi silny wzrost nacjonalizmu włoskiego, który winien być zmodyfikowany.

Nie ma sprzeciwu, aby Grecja otrzymała wyspy Dodekanezu, lecz załatwienie tej sprawy należy zostawić konferencji pokojowej.

W sprawie Dardanelli min. Bevin jest zdania, że należy poddać rewizji dotychczasowe traktaty, lecz sprawa cieśniny winna być utrzymana w aspekcie międzynarodowym.

Przechodząc do spraw polskich min. Bevin zaznaczył, że korpus Andersa winien być rozwiązany, lecz los tych ludzi nie może być objęty. Pertraktacje z rządem polskim, co do przyjęcia ich w Polsce dały wyniki, które zostaną ogłoszone żołnierzom.

Min. Bevin jest zdania, że jak największa liczba winna powrócić do kraju.

## Premier Sultaneh u Stalina

Moskwa, 22. 2. (obsł. wł.). Premier perski Sultaneh został przyjęty przez generalissimusa Stalina na dłuższej rozmowie w obecności komisarza Molotowa.

## Francja pragnie przyjazni ze Zw. Radzieckim i Anglia

### Oświadczenie min. Bidault

Londyn, 22.2 (obsł. wł.) Min. Bidault w wywiadzie prasowym wskazał na możliwość odroczenia konferencji pokojowej, planowanej na początek maja r. b. w Paryżu.

Przyczyną odroczenia jest powolne tempo prac nad przygotowaniem traktatu pokojowego dla Włoch, oraz

trudności jakie stoją na drodze do załatwienia kwestii zagłębia Ruhry i Nadrenii.

Ponadto min. oświadczył, że Francja gotowa jest zawrzeć traktat przyjaźni z Anglią i Zw. Radzieckim.

## „Liberty“ plyną do Polski

Londyn, 22.2 (obsł. wł.). UNRRA przygotowuje 4 statki typu „Liberty“, które zostaną wysłane z materiałami do Polski.

## o dostawy UNRRA Telegram Prezydenta Bieruta

Prezydent KRN, ob. Bierut, zwrócił się telegraficznie z prośbą do Generalissimusa Stalina, Prezydenta Trumana oraz premiera Rządu Wielkiej Brytanii, Attlee o poparcie staran Polski w sprawie zrealizowania zapowiedzianych przez UNRRA dostaw żywności dla Polski, których zmniejszenie byłoby wysoce krzywdzące.

## o blok wyborczy

W Warszawie rozpoczęły się narady 6 stronnictw politycznych w sprawie utworzenia wspólnego bloku wyborczego.

W pierwszym dniu obrad przemawiali przedstawiciele wszystkich partij. Po przemówieniach rozpoczęła się dyskusja. (PAP)

## Bunt marynarzy hinduskich

### Kłopoty Anglii w Indiach

Londyn, 22.2 (PAP). Z Bombaju donoszą o rozruchach załóg hinduskich w marynarce angielskiej.

Zbuntowani marynarze opanowali 30 okrętów i rozpoczęli strzelaninę. Zostały wezwane posiłki morskie i lotnicze w celu opanowania sytuacji.

Działacze hinduscy nawołują do zaniechania strajku. Wiadomości późniejsze brzmią uspokajająco.

## Rozruchy antybrytyjskie w Kairze

Londyn, 22. 2. (obsł. wł.) W Kairze wybuchły niepokoje skierowane przeciwko przebywaniu wojsk angielskich w Egipcie.

Demonstranci zdemolowali sklepy angielskie, wznosząc wrogie okrzyki przed ambasadą angielską i usiłovali opanować obiekty wojskowe.

W wyniku rozruchów 17 osób zostało zabitych, a przeszło 300 rannych. Premier Sihi Pasza zapowiedział bezwzględne stłumienie rozruchów.

## Franco drzy

Londyn, 22. 2. (obsł. wł.). Z Lizbony donoszą, że gen. Franco wzmocnił garnizony wojskowe oddziałami sprowadzonymi z Marokka, oraz przeprowadza umocnienia granic hiszpańskich.

## Przyspieszyć repatriacje z Belgii

Londyn, 22.2 (obsł. wł.) Ambasador radziecki w Brukseli złożył protest przeciwko powolnej repatriacji obywateli radzieckich z Belgii.

Tłumaczenie, jakoby wielu Belgów znajdowało się jeszcze w radzieckiej strefie okupacyjnej, nie odpowiada prawdzie.

## Francja potrzebuje 3-ch milionów robotników

Paryż, 22.2 (obsł. wł.).

Francuski wiceminister pracy, Marius Patinaud, przedstawił na konferencji prasowej linie wytyczne francuskiej polityki pracy. Francji potrzeba 2-3 miliony robotników zagranicznych.

W tym celu prowadzi się rokowania z rządem włoskim i zamierza się sprowadzić robotników północno-włoskich.

## 10 mil. skompromitowanych Niemców w brytyjskiej strefie okupacyjnej

Londyn, 22.2 (obsł. wł.). W brytyjskiej strefie okupacyjnej w Niemczech czynione są przygotowania do wyborów samorządowych, które odbędą się w czerwcu, przy czym osoby

skompromitowane, jako hitlerowcy, nie będą posiadały praw wyborczych.

W ten sposób z 14 milionów osób tylko 4 miliony będą uprawnione do głosowania.

## Czyżby nowe oszustwo

### Sytuacja żywnościowa Niemiec nie jest zła

Londyn, 22.2 (obsł. wł.).

Mówiąc w wywiadzie prasowym o sytuacji aprowizacyjnej Niemiec lord Van Sittart, b. doradca rządu brytyjskiego, m. in. oświadczył, że alarmujące wersje na ten temat są w dużym stopniu przesadzone.

Jest to wynikiem bardzo skutecznej propagandy. W rolniczych rejonach Niemiec sytuacja wcale nie jest rozpacziwa i świadkowie, powracający

stamtąd, oświadcza, iż pragnęliby tylko, by ludność Francji, Polski czy Holandii była tak dobrze odżywiana i żyła w takim dobrobycie, jak Niemcy.

Nie waham się ani chwili przed wyrażeniem zdania, mówił Van Sittart, iż na przykład Indie winny być uprzywilejowane przed Niemcami. Nasi wrogowie nie powinni być traktowani lepiej, aniżeli nasi przyjaciele.

# Rady Nadzoru Społecznego

## obejma kontrole nad przemysłem państwowym

Komitet Ekonomiczny uchwalił projekt powołania w przedsiębiorstwach państwowych rad nadzoru społecznego. Projektowane przepisy zrywają z dawnymi zdyskredytowanymi radami nadzorczymi wzgl. administracyjnymi i wprowadzają całkowicie nowe pojęcie nadzoru.

Rady nadzoru społecznego mają za zadanie: czuwać nad osiągnięciem celu, do którego przedsiębiorstwo jest powołane oraz mieć nadzór nad wykonaniem planu gospodarczego i dostosowaniem przedsiębiorstwa do ogólnych zamierzeń polityki gospodarczej i społecznej.

Samo upaństwowienie nie wyczerpuje kwestii uspołecznienia przedsiębiorstwa. Pełne uspołecznienie nastąpi bowiem może dopiero wówczas, gdy świadomość interesu społecznego upowszechni się i utrwali w psychice władz przedsiębiorstwa i jego załogi.

Rady powołane będą przede wszystkim do tępienia nadużyć, marnotrawstwa, niedbalstwa, niedołęstwa, braków organizacyjnych, niefachowości i wszelkich innych objawów powojennej demoralizacji i dezorganizacji, stanowiących plagę naszej gospodarki społecznej.

Przewidziany jest specjalny system kompletowania składu personalnego dla zagwarantowania im pełnej rzetelności i fachowości.

Ze względu na brak sił fachowych i dla sprowadzenia kosztów do minimum przewidziano, że jedna rada (3-5 osób, wyjątkowo do 8) może być powołana dla większej ilości przedsiębiorstw, w pewnych przypadkach dla całych grup przemysłu.

## 1.500.000 Niemców za Odre!

### Szczegóły umowy polsko-brytyjskiej

W Berlinie osiągnięto porozumienie polsko-brytyjskie w sprawie przesiedlenia półtora miliona Niemców z Polski do brytyjskiej strefy okupacyjnej.

Ustalono cztery szlaki przesiedlencze: Pierwszym — drogą morską — ze Szczecina do Lubeki wysyłanych będzie około 2 000 Niemców dziennie. Kolejną ze Szczecina do Segeberg przez Lubekę — około 1 500 osób dziennie, do Marienhal i Alversdorf będzie przybywać dziennie około 3 000 osób pociągami z Kohnfort, do Friedland koło Göttingen będzie przybywać — również z Kohnfort — ok. 3 000 Niemców dziennie.

Oddziały brytyjskie z tłumaczami zostaną wysłane na teren Polski do Kohnfortu i Szczecina w celu odbioru uchodźców niemieckich i przesłania ich do strefy brytyjskiej.

Przed wyjazdem wszyscy Niemcy zostaną poddani oględzinom lekarskim i odwszeniu. Uchodźcom wolno

brać z sobą tyle bagażu, ile będą mogli unieść oraz 500 marek niemieckich na osobę.

Rząd polski ma dbać o to, by rodziny nie były rozłączone i by wyjeżdżali tylko osoby zdrowe. Każdy pociąg otrzyma polską eskortę. Władze polskie zapewnią uchodźcom niemieckim żywność.

Okrety, przewożące uchodźców niemieckich, w drodze powrotnej zabierać będą repatriantów polskich.

## Min. Stanczyk otrzymał zapewnienie pomocy ze strony W. Brytanii i U.S.A.

W czasie pobytu w Londynie min. J. Stanczyk odbył szereg konferencji z wybitnymi politykami Narodów Zjednoczonych oraz przedstawicielami organizacji charytatywnych tych krajów, przedstawiając im sytuację po-

lityczną i ekonomiczną w Polsce, oraz najpilniejsze potrzeby naszej ludności.

Między innymi J. Stanczyk rozmawiał z ministrami: spraw zagranicznych Bevinem, skarbu — Daltonem, pracy — Isaacsem, oświaty — Ellen Wilkinsonem i kierownikiem delegacji brytyjskiej na konferencję Nar. Zjedn. Noel Bakerem.

Spośród amerykańskich polityków i działaczy społecznych, min. Stanczyk rozmawiał kilkakrotnie z min. Stettinusem, z p. Rooseveltową, z amerykańskim ambasadorem Vinantem, i in.

Stosunek ich do Polski i narodu polskiego jest na ogół bardzo życzliwy i gotowi są przyjąć z daleko idącą pomocą.

## Thorez o polityce wobec Niemiec

### Francja domaga się umiędzynarodowienia Ruhry

Przemawiając do górników środkowej Francji przywódca komunistów wicepremier Thorez wypowiedział się się w zdecydowanej formie za umiędzynarodowieniem Zagłębia Ruhry, nazywając je arsenałem pangermanizmu, oraz przeciw utworzeniu nie-

mieckiego rządu centralnego.

Oświadczenie francuskiego wicepremiera określa się, jako odpowiedź Francji na wynurzenia polityków anglosaskich w ubiegłym tygodniu, wypowiadających się za wprowadzeniem niemieckiego rządu centralnego.

## OD CARYCYNĄ PO BERLIN

### Z BOHATERSKICH DZIEJÓW ARMII CZERWONEJ

Rok 1917 był początkiem walki władzy radzieckiej o umocnienie zdobytych w krwawej rewolucji praw ludu.

Utworzenie w tym okresie nowej siły zbrojnej, która by mogła stawić skuteczny opór wrogom rewolucji i zastąpić zdeorganizowane oddziały carskiej armii, było naczelnym zadaniem kierowników radzieckiego państwa.

Na mocy dekretu z dn. 28 I. 1918 r., podpisanego przez przewodniczącego pierwszego rządu radzieckiego — Rady Komisarzy Ludowych — Lenina, powstaje nowa — Czerwona Armia, armia robotników i chłopów. Rdzeń jej stanowiły oddziały Czerwonej Gwardii i aktyw komunistycznej partii.

Świeżo sformowane oddziały wojsk radzieckich ruszyły pośpiesznie na zagrożony naciskiem wroga front.

23 lutego pierwsze regularne wojska radzieckie przeszły chętnie bojąco w walkach pod Narwą i Pskowem, odpierając pomysłnie ataki Niemców na Leningrad i zdając swój egzamin bojowy.

Był to dzień narodzin Armii Czerwonej, co roku obchodzony uroczystie przez narody radzieckie, jako święto własnej siły zbrojnej.

W walce z wewnętrzną kontrrewolucją i napastującą ze wszystkich stron Ententą wzrastała moc i siła żołnierza robotnika, żołnierza-chłopa. Wspomniacie zwycięstwo w bitwie o Carycyn (dzisiaj Stalingrad) — śpichlerz Rosji, ocaliło młodą republikę radziecką. Carycyn stał się symbolem Czerwonej Armii, dowodzonej przez Stalina, stał się punktem zwrotnym w historii wojny z zagraniczną i białą interwencją.

Rozbicie Kołczaka pogrom Denikina i Wrangla, śmiertelny cios zadany Juchenicowi, wyparcie wojsk obcych z Murmańska, Kaukazu i Syberii — oto pierwsze wawrzyny zwycięskiej Armii Czerwonej.

Aparat polityczno — wychowawczy stał się nierozdzielną częścią armii, biorąc bezpośredni udział w walce na froncie. Najwybitniejsi działacze skierowani zostali do budowy Czerwonej Armii, obok Stalina organizacją sił zbrojnych i kierownictwem

walki zajęli się: Mołotow, Kalinin, Budiennyj i wielu innych. W walkach partyzanckich wyrosły samoderżawne talenty wielkich wodzów.

W roku 1924 następuje demobilizacja i właściwa budowa nowej siły zbrojnej. Składając hołd zwłokom Lenina, Stalin powiedział: «wzmocnienie Armii Czerwonej, jej doskonalenie jest jednym z najpoważniejszych zadań naszej partii. Nie będziemy szczydzić sił, aby wzmocnić naszą Armię Czerwoną, naszą Flotę Czerwoną».

Budowa i rozwój Czerwonej Armii są pochodną ustroju i rozwoju społecznego Związku Radzieckiego. Stalin niejednokrotnie podkreślał, że przesłankami zwycięstw były te cechy Armii Czerwonej, które odróżniały ją od każdej innej armii na świecie. Mianowicie, że Armia Czerwona jest armią wyzwolonych robotników i chłopów, jest armią braterstwa narodów ZSRR, jest armią wychowaną w duchu internacjonalizmu i przyjaźni narodów.

Rozwój i wzrost mocy wojennej Czerwonej Armii były podyktowane koniecznością polityczną, wynikającą z okrażenia Zw. Radzieckiego przez państwa kapitalistyczne.

## Przegląd prasy

### W obronie Ziemi Odzyskanych

Zagospodarowanie ziem odzyskanych stało się po zakończeniu wojny jednym z najistotniejszych zagadnień państwowych.

Zagospodarowanie tych ziem miało potwierdzić nasze prawa do nich i udowodnić światu naszą dojrzałość gospodarczą.

»Polityka« grabieży, uprawiana przez szabrowników, rzekomych osadników, nie mogła być dłużej tolerowana.

»Rzeczpospolita« na marginesie wydanych ostatnio zarządzeń pisze:

„Ostatnie zarządzenie Min. Ziemi Odzyskanych, zakazujące wywozu ruchomości z Zachodu zostało uzupełnione nowymi przepisami, które wyjaśniają dotychczasowe niejasności kompetencyjne. Zezwolenia na wywóz będą wydawane jedynie przez Ministerstwo Ziemi Odzyskanych. Zezwolenia innych władz pozbawione są mocy prawnej. Zezwolenia na wywóz narzędzi pracy rolniczej, inwentarza żywego, urządzeń domowych i wszelkich przedmiotów przyczyniających się do ożywienia życia gospodarczego, wogóle wydawane nie będą. Kolej przydzielać będzie wagony tylko osobom względnie instytucjom, które wykazały się specjalnym zezwoleniem Ministerstwa. Dotyczy to również przesyłek bagażowych.

Nowe przepisy, biorąc w obronę gospodarstwa rolne i mieszkaniowe, ułatwią w dużym stopniu egzystencję osiadłej na Zachodzie ludności i przyczynią się niewątpliwie do powodzenia wiosennej akcji osiedlenczej.

### Uposażenie wojskowe będzie zwiększone

Rada Ministrów uchwaliła nowy dekret o uposażeniu wojskowych.

Nowe uposażenia przystosowane są do warunków pokojowych i są znacznie wyższe od dotychczasowych. W szczególności uległy podwyższeniu uposażenia podoficerów zawodowych i młodszych oficerów.

W okresie 1930-39 r., gdy oznaki zbliżającej się nieuchronnie burzy wojennej niepokoiły narody, milujące wolność i pokój, Zw. Radziecki wzmógł wysiłki nad organizacją Armii Czerwonej, nad doskonaleniem jej sprzętu, nad przygotowaniem jej rezerw.

Krzepla i rozrastała się flota powietrzna, rosły kadry dowódców wyszkolonych wszechstronnie w metodach prowadzenia nowoczesnej wojny ruchowej, rozwijał się przemysł ciężki, podstawa przemysłu zbrojeniowego.

Zw. Radziecki ceni pokój, gdyż pokój leży u założen samej koncepcji państwa robotników i chłopów, które nie uznaje wojen zaborczych, imperialistycznych w celu zdobycia nowych rynków zbytu czy przestrzeni życiowej.

W obliczu jednak zamachu na wolność i pokój narzuconą wojnę przynosi, gdyż jest ona wojną obroną wojną o niepodległość.

Imponujący rozwój gospodarki radzieckiej, organizacja i jakość Armii Czerwonej — oto były atuty, z którymi Zw. Radziecki przyjął rzucony przez Hitlera wyzwanie.

(Dokonał jutro)

D Z I E Ń  
OLSZTYNA**Wojewoda  
objął urzędowanie**

Po kilkudniowej nieobecności wojewoda dr. Z. Robel powrócił ze zjazdu wojewodów w Warszawie i w dniu wczorajszym objął urządowanie.

**Dzień Aktora**

W dniu 23 bm. obchodzą artyści województwa polskiego swój tradycyjny Dzień Aktora.

Protoktorat nad tą uroczystością objęli: wicewojewoda ppłk. T. Koiak, prezydent Pałucki i nacz. J. Grabowski.

Nie wątpimy, że społeczeństwo olsztyńskie przybędzie licznie na uroczyste przedstawienie sobotnie, którym zadokumentuje swą sympatię dla aktorów teatru im. St. Jaracza, którzy swą ciężką i pionierską pracą zdobyli sobie zaszczytne prawo obywatelstwa w naszym mieście.

W dniu tym teatr im. St. Jaracza wystawia znakomitą komedię muzyczną G. Montgommery'ego „Cały dzień bez kłamstwa” w premierowej obsadzie.

**„Za 7 gorami”**

W niedzielę o godz. 11 staraniem OM TUR odbędzie się poranek filmowy dla młodzieży w kinie „Polonia”. Wyświetlona będzie baśń kolonowa: „Za 7 gorami”.

Bilety w cenie 8 zł. do nabycia w OM TUR i kasie kina.

**Dzisiaj wieczorem****Teatr im. St. Jaracza**

O godz. 18.30 komedia muzyczna Montgommery'ego „Cały dzień bez kłamstwa”.

**Kino „Polonia”**

Film prod. angl. „Srebrna flota”.

**Kino „Mazur”**

Film polski p. t. „Kochaj tylko mnie”.

**Rozwoj przemysłu rybnego***Wkrótce powstana dwie przetwornie ryb*

Mazurska Spółdzielnia Rybacka w Olsztynie przystępuje do budowy 2 przetwornie ryb. Jedna przetwornia stanie w Olsztynie, druga w Lucznanach, największym ośrodku rybackim na Mazurach.

W tej chwili opracowywany jest projekt przetwornie w Olsztynie, która składać się będzie z wędzarni i

konserwowni. Zdolność przerobu na wędzarni wyniesie na jedną zmianę 1500 kg ryby. Konserwownia będzie mogła w tym samym czasie przerobić 800 kg ryby, co da 3500-5000 puszek.

Surowiec do przerobu będzie czerpany głównie z jezior naszego województwa, w okresach zaś martwych

w rybolowstwie jeziornym, tj. w czasie zamarzania i zejścia lodu, będzie przerabiana ryba morska np. śledzie, piklingi na wędzarni, szproty na konserwy w oliwie.

Projekt przetwornie w Lucznanach zostanie opracowany w ślad za projektem olsztyńskim.

Rozpoczęcie budowy obu tych zakładów uzależnione jest od wyjednania niezbędnych na ten cel kredytów. Realizacja projektów niewątpliwie potrwa pewien czas.

Narazie Mazurska Spółdzielnia Rybacka przerabia surowiec w prowizorycznej wędzarni, która posiada wprawdzie prymitywne urządzenia, jednakże pozwoli w zbliżającym się już sezonie połowu węgorza uchronić poważne ilości tej wysokowartościowej ryby od psucia się i zapewni konsumentowi smaczny produkt w stanie wędzonym.

Należy podkreślić, że stały rozwój gospodarki rybnej, której skromne początki są wszystkim znane, pozwolą przypuszczać, że przy należytej opiece i poparciu finansowym w zakresie inwestycyjnym przemysł rybny w województwie Warmińsko-Mazurskim stanie się w przyszłości poważną gałęzią naszej gospodarki państwowej. (z. p.)

**Ku czci Armii Czerwonej****Szczegółowy program jutrzejszych uroczystości w Olsztynie**

Komitet Organizacyjny obchodu Święta Armii Czerwonej, w dniach 23 i 24 bm., podaje szczegółowy program uroczystości:

Sobota, godz. 15.30, zbiórka oddziałów W. P. na placu Wolności, wciągnięcie flagi państwowej na maszt i odegranie hymnów polskiego i radzieckiego.

Następnie przedstawiciele władz cywilnych i wojska wygłoszą przemówienia, po czym nastąpi złożenie

wienca na grobie poległych żołnierzy Armii Czerwonej i zapalenie znicza.

Hymny obu państw zakończą uroczystości sobotnie.

W niedzielę, o godz. 11, w sali teatru im. St. Jaracza odbędzie się Akademia, którą zagaik pułk. Szleszewski, przemówienia wygłoszą prok. Smolenski oraz przedstawiciele Wojska Polskiego i Armii Czerwonej.

Część artystyczną wypełnią produkcje orkiestry i recytacje.

**Nie wydawkować sum przechodnich****Ważne zarządzenie Min. Ziem Odzyskanych**

Ministerstwo Ziem Odzyskanych poleciło pełnomocnikom okręgowym Rządu dopilnowanie, aby związki komunalne nie wydawkowały na swoje potrzeby sum obcych, nie stanowiących własności tych związków.

Są to mianowicie t. zw. sumy przechodnie, depozyty, kaucje i t. p., co do których związki komunalne występują jedynie w roli depozytariusza lub inkasenta.

Zarazem okólnik poleca pełnomocnikom okręgowym przedłożenie Ministerstwu stan zadłużenia związków komunalnych na dn. 1 b. m. z tytułu

wydatkowania lub przetrzymania sum obcych.

**Przykład godny naśladowania**

W powiecie Olsztyn gm. Lamkowo Wielkie, bracia Konstanty i Stefan Onufryjko, zasiali w całości swoje gospodarstwo wielkości około 30 ha, ozimną, a następnie, jako jedni z pierwszych, zdali w 100 proc. świadczkę rzeczową.

Przykład ten świadczy, że nawet w trudnych warunkach można podobać obowiązkowi wobec samych siebie i społeczeństwa.

**Odbudowa drobnego przemysłu państwowego****koniecznością zagospodarowania Warmii i Mazurów**

Dyrekcja Przemysłu Miejscowego, obejmująca przedsiębiorstwa państwowe, zatrudniająca mniej niż 50 pracowników, opracowała plan uruchomienia przedsiębiorstw woj. Warmińsko-Mazurskiego.

W pierwszym półroczu bieżącego roku uruchomionych będzie 10 przedsiębiorstw z kapitałem inwestycyjnym 7.500 000 zł. Przedsiębiorstwa te będą miały charakter wytwórczy i naprawczy. Powstanie więc fabryka obuwiowa, zakłady krawiecko-konfekcyjne, wytwórnia papy, wytwórnia kalfi i wyrobów terakotowych, wytwórnia uprząży, fabryka wozów, fabryka mebli i wyrobów budowlanych itp.

W drugim rzucie ma powstać dalszych 10 zakładów przemysłowych. Plan trzyletni, który wykonać będzie można w terminie nawet krótszym, obejmie odbudowę około 48 przedsiębiorstw państwowych w całym województwie.

Jest rzeczą oczywistą, iż wykonanie tego planu zależne jest od sprawnego współpracy innych czynników, w szczególności od szybkiego uzyskania kredytów, od przydzielenia mieszkań dla robotników, od racjonalnego rozmieszczenia osiedleńców.

Zorganizowane i uruchomione przez Dyрекcję Przemysłu Miejscowego Państwowe Warsztaty Mechaniczne w Olsztynie pracują obecnie na szerzą skalę i będą rozbudowane. Prawdopodobnie przystąpią również do odbudowy tramwajów miejskich.

Zakład Instalacyjny rozszerzy swą działalność przez objęcie remanentów instalacyjnych i racjonalne zużycie ich przy odbudowie. Zyski z

przedsiębiorstw państwowych zużyte będą na ich dalszą odbudowę.

Dyrekcja Przemysłu Miejscowego oczekuje w swych poczynaniach właściwego zrozumienia i poparcia ze strony wszystkich urzędów zainteresowanych i organizacji przemysłowych. Zrealizowanie bowiem planów Dyrekcji Przemysłu Miejscowego przyczyni się waleń do zagospodarowania naszego województwa.

**To nie ZEOM nas informował**

W artykule »Tramwaje czy trolleybusy« (patrz Nr. 44 z dn. 19 bm.) wkradła się przykra omyłka.

Mianowicie informator nasz inż. Zawadzki, nie ma nic wspólnego z dyrekcją ZEOM, co błędnie zostało podane. Czujemy się w obowiązku nieścisłość tę obecnie sprostować.

Przy okazji możemy stwierdzić, że posiadamy dalsze źródłowe informacje, dotyczące sprawy komunikacji miejskiej, którymi w najbliższych dniach

**Rozpowszechniajcie  
Wiadomości Mazurskie**

będziemy mogli podzielić się z Czytelnikami.

**Obroty pocztowe  
w okr. olsztyńskim**

Za pośrednictwem poczty okręgu Olsztyńskiego w styczniu nadano i doręczono przesyłek listowych: 1.214.503, czasopism 353.893, listów wartościowych 2.652, paczek 14.682 oraz przekazów pocztowych 15 868 na sumę 15.016.579 zł.

Dokonano również 5.636 wpłat i wypłat na rzecz P. K. O. na sumę 41.171.418 zł.

**Z Szkoły Cwiczen**

Koło Rodzicielskie przy Państw. Szkole Cwiczen urządziło w ubiegłą niedzielę imprezę dochodową na pokrycie potrzeb szkoły.

Dzięki poparciu licznych instytucji, firm i osób prywatnych, które wykazały ofiarnością swoje obywatelskie stanowisko, dochód z imprezy zwiększył się pokaznie.

Koło Rodzicielskie wszystkim tym, którzy przyczynili się do powodzenia akcji, wyraża serdeczne podziękowanie. Z. C.

**Milli goście w drukarni**

Wczoraj odwiedziła naszą drukarnię wycieczka uczniów i uczenie 5 klasy Szkoły Powszechnej Nr. 3.

Młodociani goście żywo interesowali się pracą maszyn, techniką zercerską i czcionkami, zapoznając się bezpośrednio z tajemnicą drukownego słowa.

Tego rodzaju wycieczki szkolne niewątpliwie przyczyniają się do rozszerzenia kręgu wiadomości i zainteresowań naszej młodzieży.

**SLUCHAMY RADIA***Warszawa I na fali 395,8 m*

Sobota 23 b.m. 6.55 Hymn, 7.00 Dziennik, 7.15 Muzyka z płyt, 8.00 Dziennik, 12.10 Dziennik, 12.25 Arie operowe, 12.50 Skrzynka poszukiwania, 13.05 Utwory wiolonczelowe, 13.30 Audycja dla Polskich Sił Zbrojnych zagranicą, 16.00 „Narty i książka”, 16.25 Lekkie piosenki, 16.45 „Młodzi mówią”, 17.15 Muzyka z płyt, 17.30 Recital fortepianowy, 18.20 Audycja muzyki ludowej, 18.50 Wędrówka z mikrofonem, 19.00 Audycja muzyczna, 19.15 Skrzynka poszukiwania, 19.40 Dziennik, 20.00 „40 lat piosenki”, 20.45 Turniej recytacji, 21.00 Audycja dla Polaków zagranicą, 21.30 Skrzynka poszukiwania, 22.00 Koncert rozrywkowy, 22.45 Ostatnie wiadomości, 23.05 Muzyka taneczna, 23.25 Skrzynka poszukiwania, 24.00 Hymn.

Z życia młodzieży

# Ożywiona działalność harcerstwa

Grupa harcerzy warszawskich spośród studentów wyższych uczelni w liczbie 15 osób, która wzięła bezinteresowny udział w spisie ludności na terenie naszego województwa, zamierza w porozumieniu z chorągiewkami: Warszawską, Mazowiecką i Olsztynską zorganizować w okresie letnim zirk misyjnościach na Warmii i Mazurach 2 tygodniowe obozy o ściśle określonych celach.

Zadaniem obozów będzie: walka z epidemiami i praca o charakterze kulturalno-oświatowym.

Na odcinku walki z epidemiami organizatorzy nawiązali już kontakt z Ministerstwem Zdrowia. Nadzwyczajny Komisarjat do Walki z Epidemiemi w Olsztynie, pozostający pod kierownictwem dr. Zembrzyckiego, uruchamia w okresie Wielkiejnocy kurs przodowników sanitarnych, połączony z praktyką w terenie.

Kurs ten ma na celu wykształcenie odpowiedniej ilości fachowców sanitarnych, potrzebnych do pracy w obozach.

Prace kulturalno-oświatowe podążą w 2-ch kierunkach: upowszechniania kultury polskiej na terenie warmijsko-mazurskim, oraz wydobywania z miejscowego podłoża rodzimych wartości kulturalnych.

Wstępem do projektowanych prac w zakresie kulturalnym będzie urządzenie w Warszawie w najbliższym czasie wystawy warmijsko-mazurskiej przy współpracy Instytutu Mazurskiego i innych instytucji kulturalnych w Olsztynie, oraz zorganizowanie w Warszawie «Tygodnia Książki dla Mazur».

### OGŁOSZENIA DROBNE

UNIEWAZNIAM zaguboną kartę ewakuacyjną wydaną przez P. U. R. w kórnem, na nazwisko Rafalska Domicela ur. 8. III, 1901 r., w Tchorach pow. Kostopol (215)

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie tymczasowe pochodzenia polskiego wydane przez Starostwo Grodzkie w Olsztynie, na nazwisko Wytł Maria, urodz. 8 XII, 1884 r. w Krumme pow. Wartembork. (214)

BOLZANA Józefa urodz. 12. grud. 1924 r. w Snipowczyźnie pow. Oszmiana. Dnia 13. grud. 1941 r. wstąpił do wojska i dotychczas odbywa służbę wojskową. Poszukujmy najbiedniejszych Mazurów, która to suma przeznaczona na kuchnię „Carita”. Ofiarodawcom składa się na tym miejscu serdeczne podziękowanie. (27)

TECHNIK budowlany potrzebny. Zgłaszać się do Dyrekcji Lasów Państwowych Al. Wojska Polskiego 13 pokój Nr. 53. (208-1)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez R. K. U. Warszawa-Praga na nazwisko Jesionowski Mieczysław. (192-2)

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadestawiane rękopisy Redakcja nie zwraca. Redakcja przyjmuje w godz. 11 - 13. Administracja czynna w godz. 10 - 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Spółem” w Olsztynie.

CENY OGŁOSZENI: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe, ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratorki otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolektorskich. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo narazie nie wychodzi.

Obie imprezy kulturalne powinny obudzić w społeczeństwie polskim zainteresowanie zagadnieniami naszego województwa, pozbawionego jak dotąd należytej opieki kulturalnej.

Harcerze we własnym zakresie zebrali już ponad 600 książek, które przywieźli do Olsztyna.

Na kilka obozów, rozmieszczonych w

## Aby zdobyć pieniądze na skrypta

### „Bratniak” studentów olsztynskich urządza bal

Przy każdej wyższej uczelni brać akademicka organizuje się w Towarzystwa Bratniej Pomocy Studentów, popularnie zwane „Bratniakami”.

W Olsztynie również przy Wyższej Szkole Prawno-Ékonomicznej, istnieje już „Bratniak”.

Do najpilniejszych jego zadań należy obecnie wydanie skryptów prowadzonych wykładów. Przy całkowitym niemal braku książek w Olsztynie, zagadnienie to dla młodzieży akademickiej wydaje się szczególnie ważne.

Rozwiązanie jednak tego zagadnienia napotyka na poważne trudności, przede wszystkim z braku pieniędzy na papier, matryce, wynagrodzenie stenotypistek i tp.

### Sport

## U progu Mistrzostw Polski

Przygotowania do Mistrzostw Polski w Olsztynie prowadzone są w żywym tempie.

W przeddzień szostej bolesnej rocznicy tragicznej śmierci drogiego męża i ojca

†  
S. P.

**Seweryna Pienieznego**

odbędzie się msza św. żałobna w sobotę dnia 23 lutego bież. r. o godz. 7-ej rano w kościele katedralnym, o czym zawiadamia

zona z córkami

KURS ZIELARSKI. Podaje się do wiadomości, że Oddział Rolniczy »Społem« w porozumieniu z Olsztynską Izłą Rolniczą organizuje 3-dniowy bezpłatny kurs zielarski w dniu 26, 27, 28 luty b. r.

Początek wykładów we wtorek dnia 26 lutego o godz. 9 rano w sali Oddziału Mleczarsko - Jajczarskiego w Olsztynie ul. Pieniężnego 18. Zapisy przyjmuje Oddział Rolniczy »Społem« Olsztyn ul. Ogrodowa 7 tel. 140 (207)

lowo w terenie i podlegających jednemu centralnemu ośrodkowi.

W każdej grupie będzie się znajdowała kolumna przeciwepidemiczna i ekipa kulturalno-oświatowa. Właściwa praca kolumn i ekip będzie polegała na wypadach terenowych.

Organizatorzy pragną zmobilizować do pracy w obozie 5.000 harcerzy. (z. p.)

Studenci radzą sobie jak mogą. Wykorzystując okres karnawałowy urządzają w najbliższą sobotę I. Bal Akademicki, z którego całkowity dochód przeznaczony jest na wydanie skryptów.

Protoktorat nad tą imprezą objęli m.in.: wojewoda dr. Z. Robel i prezes WRN ob. L. Dura.

Z dotychczasowych osiągnięć „Bratniaka” należy zanotować starania, podjęte w Krakowie o uzyskanie niezbędnych książek do nauki, oraz uzyskanie sali wykładowej. Sala ta, dająca znacznie lepsze warunki pracy dla wykładowców i słuchaczy, mieści się w lokalu Liceum Pedagogicznego przy ul. Pieniężnego. (B)

W hali sportowej przystąpiono do budowy trybun, mogących pomieścić około 500 osób. Bieżnia, skocznie i rzutnie zostały wytyczone.

Jak się dowiadujemy wicepremier i min. Ziemi Odzyskanych W. Gomułka ufundował nagrodę dla najlepszego klubu. Również woj. Robel przeznaczył dla czołowego zespołu piękny puchar.

Napływają już liczne zgłoszenia drużyn i indywidualne. Szczerzyo wystawia dwóch niezłych zawodników w biegach długich, kluby olsztynskie przeprowadzają eliminacje wśród swoich sportowców, oczekuje się przyjazdu lekkoatletów Białegostoku i Pomorza.

Mistrzostwa Polski zapowiadają się okazałe i wzbudzają zrozumiałe zainteresowanie wśród społeczeństwa.

Kalbarczyk, mistrz Polski w jeździe szybkiej na lodzie, odleciał samolotem do Oslo, gdzie weźmie udział w zawodach międzynarodowych.

W Oslo obok Skandynawów startować mają zawodnicy radzieccy.

Henryk Chmielewski, znakomity pięściarz polski, który od kilku lat przebywa w Ameryce jako bokser zawodowy, nadesłał ostatnio list do »Przeł. Sport» serdecznie pozdrawiając sport polski.

### Migawki

#### Piosenka

Byłem w wymienitym humorze Bodajże, nucilem jakąś frywolną senkę pod nosem. Zdarza się. wet w najlepszej rodzinie.

Nagle wszedł Damian. Złamał we dwoje, z przygasłym wzrokiem błady i oswiały, a przy tym trawy, co było najdziwniejsze.

— Wszelki duch... Jacyż bogowie pogardzili tobą?

— Nie żartuj — jęknął — Jesteś zgubiony.

— Może wody?

— Wody z zasady nie pijam. Bardziej teraz — rzekł z oburzeniem — Zenisz się?

— Przeciwnie. Zerwała ze mną — Masz chłopie szczęście.

— Wariat — syknął — światła bez niego widzę. A wszystkiemu winę wiesz. A wszystkiemu winę wiesz.

— No, głosem nigdy nie improwowałem.

— Nie ja śpiewałem. Wojsko, słuchaj.

— Idziemy na spacer. Słońce, goda. Ona coś szczerbiocę wesole ja plonę ze szczęścia.

Jezdnią walił oddział wojska. Spojrzał na niego. Spiewali:

„Andzia na mnie zawołała...”

Mimowoli powtarzałem słowa senki. Hu—ha! Życie jest piękne.

Nie zauważyłem, że dama zaczęła mi się dziwnie niepokojnie przypatrywać.

— Co ty robisz?

— Pomagam chłopakom, najmilej. — A czy wiesz, co oni śpiewają? „... światła cuda” — darła się pani.

Poślęcałem się, lecz już było późno. Bomba wybuchła.

— Wszyscy jesteście jednacy? — Kto my? co ty mówisz?

— Mężczyźni. Hipokryci! Fałszywe! Pseudo-skromniście!

— Ależ, kochanie, to przecież prawda, co ja... ja nic...

— Mam tego dosyć!

„Dobrym pałasza...” — grzechor.

Niestety, znałem dalsze słowa i nie wiem, jak się wyrazić. Próbowałem wyrazić maszerującą kolumnę. Nie wydzilo. Zwolniłem kroku. Nie pomogło.

— Cham!

Były to jej ostatnie słowa. Kompania skręciła za róg, razem śpiewała o Dzidzi.

### Tartak

#### był w porządku

W związku z listem naszego kolumnisty pt. »Budulec idzie na wojnę« (Nr. 5 z dn. 6. 1. br.) dowiadujemy się, iż Dyrekcja Lasów Państwowych wydelegowała na miejsce kolumny, która stwierdziła, że gospodarstwo tartaku przy Al. Niepodległości jest bez zarzutu.

Na opał przeznaczono jedynie oduleć, całkowicie już niezdatne do celów budowlanych.

Fakt ten z przyjemnością notujemy.